

013304 2008 PZDT-R-08337 inv

St PDefinitieve versie risico inventarisatie "omgeving" n

**Risico inventarisatie
“omgeving” m.b.t.
dijkversterking
in de provincie Zeeland**

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	2
2	Inleiding	3
3	Uitvoering	4
4	Conclusies en aanbevelingen	9

2 Inleiding

In het kader van Project Zeeweringen van Rijkswaterstaat heeft er een inventarisatie plaatsgevonden van een aantal dijkwerken in uitvoering om zodoende advies te geven voor het vergroten van de veiligheid van de "omgeving".

De inventarisatie heeft plaatsgevonden met behulp van:

- Werkbestekken van de werken.
- Rondgang op diverse data langs en/of over de werken.

Deze eerste rondgang heeft plaatsgevonden na het maken van een afspraak met de diverse uitvoerders of projectleiders.

De data vermeld in het rapport zijn de data waarop daadwerkelijk een rondgang heeft plaatsgevonden over de werken. Naast deze rondgangen ben ik meerdere malen langs de werken gereden om te kijken of er wijzigingen waren. Een aantal dijkwerken zijn voor of direct na de bouwvak afgesloten, hier heeft geen tweede bezoek plaatsgevonden. De nog lopende dijkwerken zijn, na de bouwvak en zonder afspraak, nogmaals bezocht. Er is gekozen om het tweede bezoek redelijk aan het eind van de werkzaamheden plaats te laten vinden, aangezien uit de praktijk blijkt dat hekwerk en bebording dan al ingezet wordt bij het volgende werk. Dit is bij de dijkwerkzaamheden niet specifiek geconstateerd.

3 Uitvoering

Tijdens de bezoeken zijn een aantal punten, zowel positief als negatief, geconstateerd. Hieronder volgt een opsomming van de geconstateerde punten.

Saeftinghe / Paal, bezocht op 4 juli en 26 september:

De gemeente waar deze werkzaamheden plaatsvinden is klein. Op de informatieavond zijn veel inwonende geweest en ook de haven is geïnformeerd over de werkzaamheden.
Voor de bouwvak was er een goede transportroute, met borden: Inrit werkverkeer. Na de bouwvak zijn er diverse plaatsen waar ingangen zijn voor werkverkeer. Op de plaats waar nu de daadwerkelijke werkzaamheden plaatsvinden staan borden: Werkzaamheden, geen toegang, alleen bouwverkeer. Op de andere ingang voor werkverkeer staan geen borden meer. Advies: Plaats op alle locaties borden verboden toegang, ook op de locaties waar geen directe werkzaamheden zijn.
Bij de dijkopgangen voor voetgangers staan borden: Verboden voor honden (standaard borden i.v.m. vogelgebied?) Er staan geen borden waaruit blijkt dat er werkzaamheden zijn en dat het ook verboden is voor voetgangers. De werkzaamheden op de dijk zijn nog volop bezig. Advies: Plaats borden "verboden toegang art. 461 wetboek van strafrecht".
Volledig aan het begin van de dijk staan wel borden: "dijk niet betreden i.v.m. dijkwerkzaamheden".

Leendert Abrahampolder (Kats), bezocht op 21 april en 19 september:

Er staan op alle wegen rond de werkzaamheden borden met "werkverkeer" en "verboden voor werkverkeer".
De hekken zijn voorzien van de juiste borden.
Op deze locatie zijn bijna geen fietsroutes, alleen bij het kruisen van de aanvoerroute.
Aangeraden bord te plaatsen: Strand afgegraven i.v.m. dijkwerkzaamheden / niet beschikbaar.
Bij de oude haven worden na 1 juni ook werkzaamheden uitgevoerd, dan worden op die locatie ook borden geplaatst.
Na de bouwvak is één van de wegen volledig afgesloten, met bord: verboden toegang art. 461 wetboek van strafrecht. Zeer netjes.
Bij alle wegen staan nog de juiste borden.

Bruinissepolder (Bruinisse), bezocht op 21 april en 19 september:

De fietsroute is zeer netjes afgezet en de omleiding is aangegeven. Het einde van de fietsroute is niet duidelijk.
Op de doorgaande tweebaansweg staan borden met maximale snelheid 30 km/uur. Dit is een halvering van de normaal toegestane snelheid. Advies: aanpassen van de maximale snelheid is zeer goed, laat dit alleen wel een reële aanpassing zijn.
Na de bouwvak staan de borden met maximale snelheid 30 km/uur nog op de doorgaande weg. Bij de werkzaamheden (eenbaansweg) staan borden met maximale snelheid 50 km/uur. De aannemer geeft aan dat dit waarschijnlijk niet beredeneerd is. Advies: laat de districtsupzichter van het district waar de werkzaamheden plaats vinden, aangeven welke aanpassingen wenselijk zijn.
Er staan verder geen waarschuwborden bij de werkzaamheden. (geen inrit bouwverkeer, geen verboden i.v.m. dijkwerkzaamheden).

Oud Kempens- Hofstedepolder, bezocht op 15 februari en 19 september:

De fietsroute is voor een deel in de transportroute, een alternatief is er niet. Er is nog geen snelheidsbeperking opgenomen voor het verkeer. Advies: breng een snelheidsbeperking aan bij de smalle wegdelen. Voor de vrachtwagens stonden er wel waarschuwingborden: Let op fietsers op de rijbaan.

Er stonden op het moment van het bezoek nog geen omleiding voor de fietsers. De werkzaamheden waren ook nog niet van start, alleen een deel van de voorbereidingen.

Alle leveranciers en de medewerkers krijgen een korte introductie van de werken, hierin staan de transportroutes aangegeven.

Op meerdere plaatsen staan borden: Verboden voor vrachtverkeer.

Na de bouwvak staan alle borden nog aangegeven en er is een extra bord bijgezet: Verboden te duiken.

Koude en Kaarspolder, bezocht op 19 maart:

Op dit stuk van de dijk is normaal gesproken ook geen doorgaand verkeer. De fietsers kunnen de normale route blijven volgen, maar er wordt nu wel met meer vrachtverkeer gereden dan gebruikelijk is. Voor de vrachtwagens staan er wel een aantal borden met verboden in te rijden op plaatsen waar ze niet mogen rijden.

Er staan op de 3 toegangswegen geen borden met de mededeling dat er werkzaamheden plaatsvinden, de fietsers/voetgangers zijn niet gewaarschuwd. Advies: plaats informatieborden aan het begin van de toegangswegen.

Het grote bord met de mededeling dat er werkzaamheden plaatsvinden staat op een plaats waar bijna geen verkeer meer komt. Advies: plaats het bord op een locatie waar het zichtbaar is voor derden.

Havens Terneuzen, bezocht op 7 april, 7 augustus en 24 september:

Hier is veel aandacht besteed aan de bebording en omleiding voor de fietsers.
Bij het restaurant staat niet aangegeven dat er werkzaamheden plaats vinden. Advies: plaats hier nog een informatiebord.
Fietsers worden omgeleid over het fietspad aan de overzijde van de werkzaamheden, op het fietspad zijn verdeelstrepen aangebracht. Er zijn nog een aantal plaatsen waar fietsers kunnen oversteken, zonder dat ze kunnen zien dat het fietspad is afgezet. Advies: plak de borden af.
Er is een snelheidsbeperking aangebracht bij de uitrit van het depot.
Na de bouwvak zijn de omleidingroutes voor de fietsers nog aangegeven. De borden waar fietsers over kunnen steken zijn nu afgeplakt, maar bij een aantal borden is het 'afplak' materiaal gescheurd, zodat de borden weer zichtbaar zijn. Advies: bekijk regelmatig gehele route om te beoordelen of alle maatregelen nog up to date zijn.

Schelphoek oost en Kisters- of Suzanna's inlaag, bezocht op 9 en 11 april en 19 september:

Er staan nog een aantal niet eenduidige borden. Bijvoorbeeld: bord verboden in te rijden voor alle verkeer met daarboven het bord fietspad. Advies: neem in de bestekken op dat er eenduidigheid moet zijn in de bebording.
Bij het restaurant "Schelphoek" lagen de folders van projectbureau Zeeweringen met betrekking tot de werkzaamheden. De Zeeuwse Stroom heeft deze folders niet ontvangen. Advies: neem alle aannemers op de mailinglijst, zodat ze weten welke informatie er verstrekt is.
Op het opslagterrein bij de keten moeten nog wel auto's toegelaten worden van derden i.v.m. de boottrailerhelling, ook al staat er een bord verboden in te rijden voor alle verkeer. Dit zou tot gevaarlijke situaties kunnen leiden en het is tegenstrijdig. Advies: laat alle depots alleen depot zijn, zodat er geen derden meer op aanwezig mogen zijn.
Na de bouwvak staan alle borden nog op de plaatsen waar werkzaamheden plaatsvinden.
Op de locatie heeft een ongeval plaatsgevonden. Uit gesprekken met de medewerkers blijkt dat dit een fietser betrof die met zijn handen in het gietasfalt is gevallen. Zoals ook in het verslag van 2007 aangegeven, raad ik aan om bij alle werkzaamheden met verhoogd risico extra borden te plaatsen.

Onrustpolder, bezocht op 9 april:

De werkzaamheden zijn hier nog niet begonnen. Het betreft een bezoek voor aanvang van de werkzaamheden om de situatie te beoordelen. Dit is een zeer moeilijke plaats om te werk te gaan. Er hebben wel gesprekken plaats gevonden met de directeur van de Roompot en met anderen belanghebbenden.

Het betreft hier werkzaamheden aan de binnendijk en aan de buitendijk. De werkzaamheden aan de buitendijk betreffen alleen het verwijderen van het gras, de kleilaag mag niet beschadigen en het aanbrengen van asfalt. Welke criteria zijn er voor het uitvoeren van deze werken? Mijns inziens zou dit, gezien de grote hoeveelheid derden, een zeer goed werk zijn voor de "niet zomermaanden". Advies: indien de werkzaamheden alleen de binnendijk betreft is het aan te bevelen de risico's van een storm af te wegen tegen de risico's voor derden bij uitvoer van de werkzaamheden in het hoogseizoen.

Westkapelle, bezocht op 9 april:

Er is nog minimaal één opgang naar de dijk niet afgezet. Deze dient nog afgezet te worden.

Op de doorgaande weg naar de werkzaamheden staat op diverse plaatsen waarschuwborden. Maar de weg is niet breed en de toegestane snelheid is 60 km/u. Er wordt nog gekeken naar een volledig andere route voor de fietsers, indien dit niet mogelijk is en er nu beduidend meer vrachtverkeer over de weg rijdt raad ik aan de snelheid te beperken tot 30 km/u.

4 Conclusies en aanbevelingen

Onderstaande punten zijn niet in volgorde van belangrijkheid aangegeven:

Plaats op alle locaties borden verboden toegang, ook op de locaties waar geen directe werkzaamheden zijn.	
Beoordeel welke nationaliteiten er op de locaties zouden kunnen komen en pas de tekst van de borden hier op aan.	
Bij een deel van de werkzaamheden staat alleen onderstaand bord:	
	<p>Gesloten in beide richtingen voor voertuigen, ruiters en geleiders van rij- of trekdieren of vee</p> <p>Dit bord is geen verbodsbord voor voetgangers, welke ook niet toegestaan zijn bij de werkzaamheden. Het bord: "verboden toegang art. 461 wetboek van strafrecht" geldt ook voor voetgangers.</p>
Geef in de bestekken aan welke borden gebruikt mogen worden, zodat er eenduidigheid ontstaat bij alle dijkwerken. Neem hierin ook op dat reeds aanwezig, tijdelijk tegenstrijdige borden, afgeplakt dienen te worden.	
Indien de werkzaamheden alleen de binnendijk betreft is het aan te bevelen de risico's van een storm af te wegen tegen de risico's voor derden bij uitvoer van de werkzaamheden in het hoogseizoen.	
Laat alle depots alleen depot zijn, zodat er geen derden meer op aanwezig mogen zijn.	
Aangeraden bord te plaatsen: Strand afgegraven i.v.m. dijkwerkzaamheden / niet beschikbaar.	
Aanpassen van de maximale snelheid is zeer goed, laat dit alleen wel een reële aanpassing zijn. Laat bijvoorbeeld de districtsopzichter van het district waar de werkzaamheden plaats vinden, aangeven welke aanpassingen wenselijk zijn.	
Plaats voldoende informatieborden aan het begin van alle toegangswegen en op locaties waar het zichtbaar is voor derden.	
Bekijk regelmatig gehele route om te beoordelen of alle maatregelen nog up to date zijn.	
Plaats alle aannemers op de mailinglijst, zodat bekend is welke informatie er verstrekt is.	